

LUTKA „IZA KUTKA”

Skupina: *Lutkarska radionica*

Događaj: Svjetski dan lutkarstva (21.3.)

Učiteljica: Danijela Sever Koren i učenici 3. a

Prezentacija: Tatjana Horvat, knjižničarka

LUTKA „IZA KUTKA”

„Svijet lutaka je svijet poezije, humora, satire, fantastike, svijet koji ne poznaje granice između ljudi, životinja i predmeta. To je izmišljen i stiliziran svijet satkan od najtananijeg prediva – fantazije.”

Vlasta Pokrivka: *Dijete i scenska lutka*

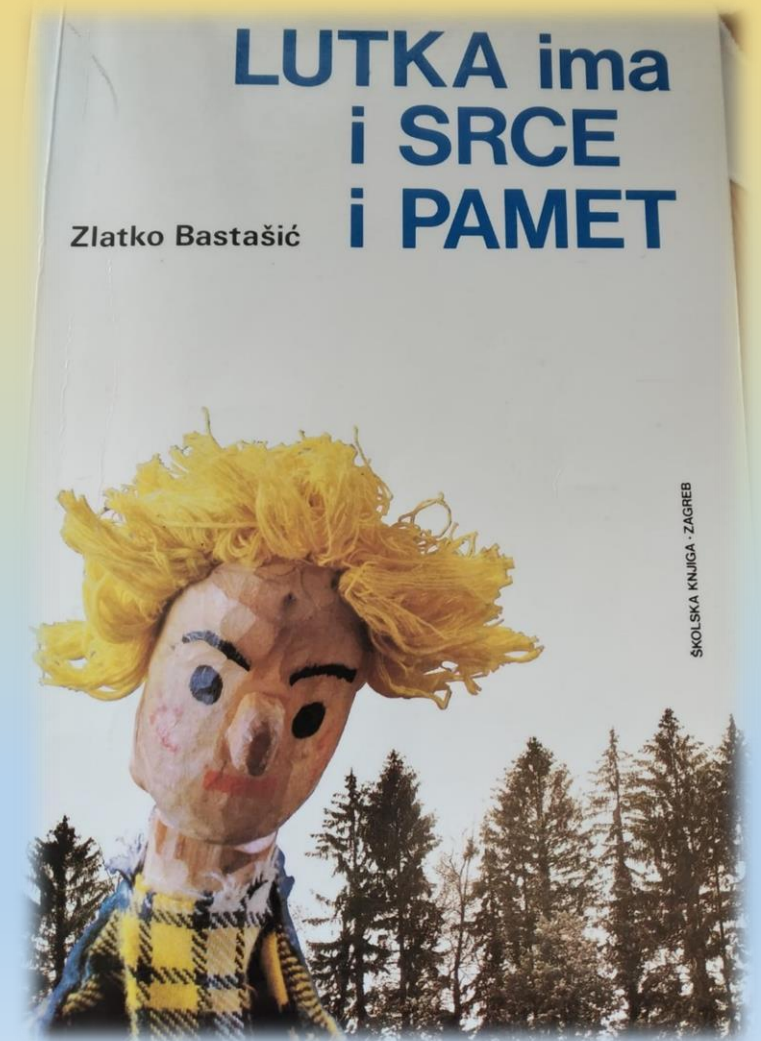
LUTKA „IZA KUTKA”

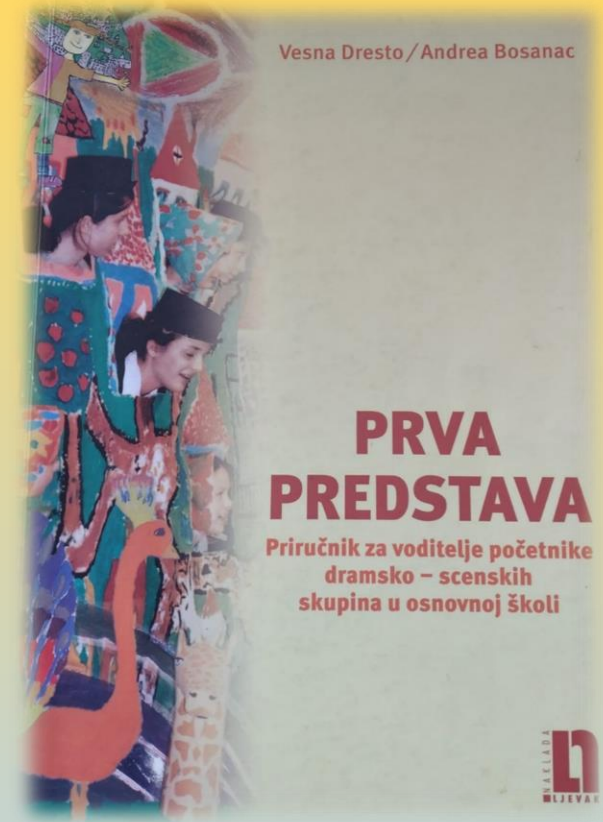
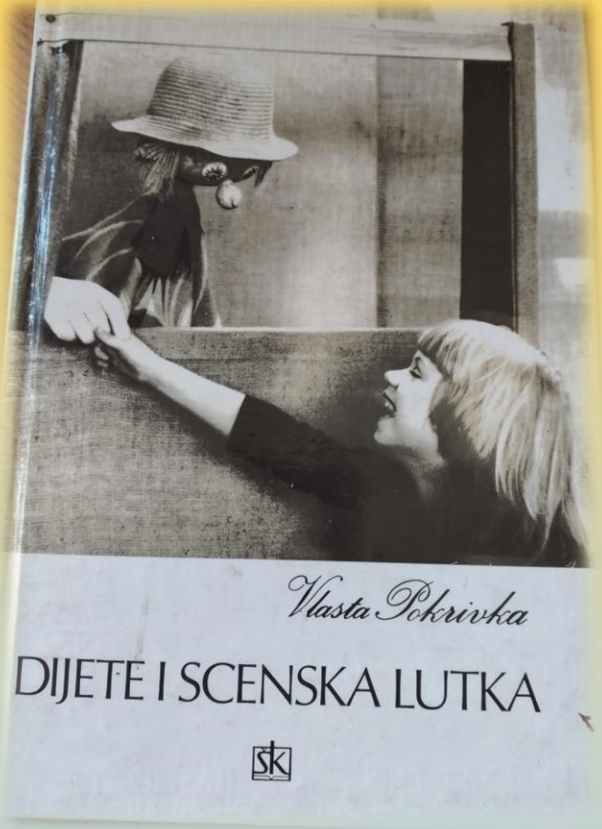
Svjetski dan lutkarstva (21.3.) bio je prigoda za predstavljanje *Lutkarske radionice* u kojoj sudjeluju učenici 3. a razreda s učiteljicom Danijelom Sever Koren. *Lutkarska radionica* djeluje više od 30 godina (od početka rada škole 1992. g.).

Snimljene fotografije i radovi učenika govore o velikom trudu koji je učiteljica uložila svih ovih godina. Za pripremanje predstava je potrebno dobro poznavati vrste lutaka, način njihove izrade i načine predstavljanja igrokaza.

U prezentaciji se može vidjeti kako su pripremljene predstave, vrste lutaka koje su izrađivali učenici, predstave koje su pripremili...

Lutkarstvo je ozbiljan posao za koji se potrebno pripremati...

Sergej Mioč: Predmeti lutke

Lopta, metla, boca
kutijice prazne,
kišobran il' vreća
i krpice razne.

Krezub češalj, četka,
remen, žlica i vilica
il' stvarčice neobične
iz skrivenog kutka,
kad im pokret podaš
mogu biti lutka.

Lonac i poklopac,
čarapa bez para,
šešir ili kapa
i košara stara.

Nepodmazan stari sat,
sasušene trave vlat,
cipelice odbačene,
žute, crne ili sive,
podari im malo glasa
i postat će žive.

Vrste scenskih lutaka

Različite vrste scenskih lutaka:

- 1. Marioneta** – od francuske riječi *marionette*; označava lutku s pokretnim udovima kojima se upravlja koncem; koristi se u kazališnim lutkarskim predstavama; one su najzahtjevnije i najsloženije lutke koje pokreću konci ili lutke na koncima
- 2. Ručne lutke:**
 - *ginjole* - tip lutke koju lutkar navlači na ruku kao rukavicu te svojim prstima i rukom upravlja njezinim pokretima, poznata je i kao lutka rukavica
 - *zijevalice* - navlači se na ruku; animatorova ruka iznutra otvara i zatvara lutkina usta
 - *mimičke lutke* (drugi naziv je mehaničke lutke) - nastale su u želji da se na karikirani način oponašaju čovjek ili životinja; to se postiže naglašenim gibanjem čeljusti, odnosno otvaranjem i zatvaranjem usta, čime se naglašavaju karakter i posebne osobine lika što ga lutka predstavlja

Vrste scenskih lutaka

- *gigantske lutke* - gigantske lutke velike su i specifične, te je za njihovu izradu potrebno duže vrijeme; najčešće se izrađuju za određene događaje, kao tematske i karnevalske povorke, ulične performanse i sl.; rade se u dijelovima, koji se na kraju spajaju
- *plošne lutke* – jednostavne, dvodimenzionalne
- *lutke sjene* (kazalište sjena) - pod snopom svjetlosti ocrtavaju se na drugu stranu platna te na taj način izgledaju kao da su žive i u prirodnom pokretu
- *lutke na prstima* – lutke se pomiču uz pomoć prsta
- *bunraku* kazalište iz Japana – tradicionalne lutke (pokreću ih dva do tri lutkara)

3. Štapne lutke:

- najpoznatija je javajka (glava i tijelo su na jednom štapu a svaka ruka na drugom štapu)

4. **Trik- lutke** (lutke za tzv. crno kazalište) - crno kazalište upotrebljava sredstva svih lutkarskih tehnika; u predstavama s trik-lutkama cijela pozornica prekrivena je u crno; lutkari su obučeni u crno, samo im je ostavljen prostor za oči, a lutke su osvijetljene; izrađuju se od različitih predmeta i materijala

Vrste scenskih lutaka

1. Marioneta

2. Ručna lutka – ginjola

ODIGI
RUKU
KADA
ZELIŠ
STO REČI

PRILAGODI
GLAS

Ljudska prava

Poster titled "Ljudska prava" (Human Rights) on a yellow background. It features a small portrait of a woman, a blue circular graphic, and some text. Below the poster, a girl in a green shirt is partially visible.

Poster with a blue background and a drawing of a snake. A girl in a blue patterned top is looking at it.

Poster with a white background and a drawing of three pink shoes. A girl in a white t-shirt with a shoe graphic is looking at it.

Poster with a white background and text. A boy in a white t-shirt with "RIDE" and "PIRENE" printed on it is looking at it.

Poster with a blue background and a circular diagram. A girl in a white t-shirt is looking at it.

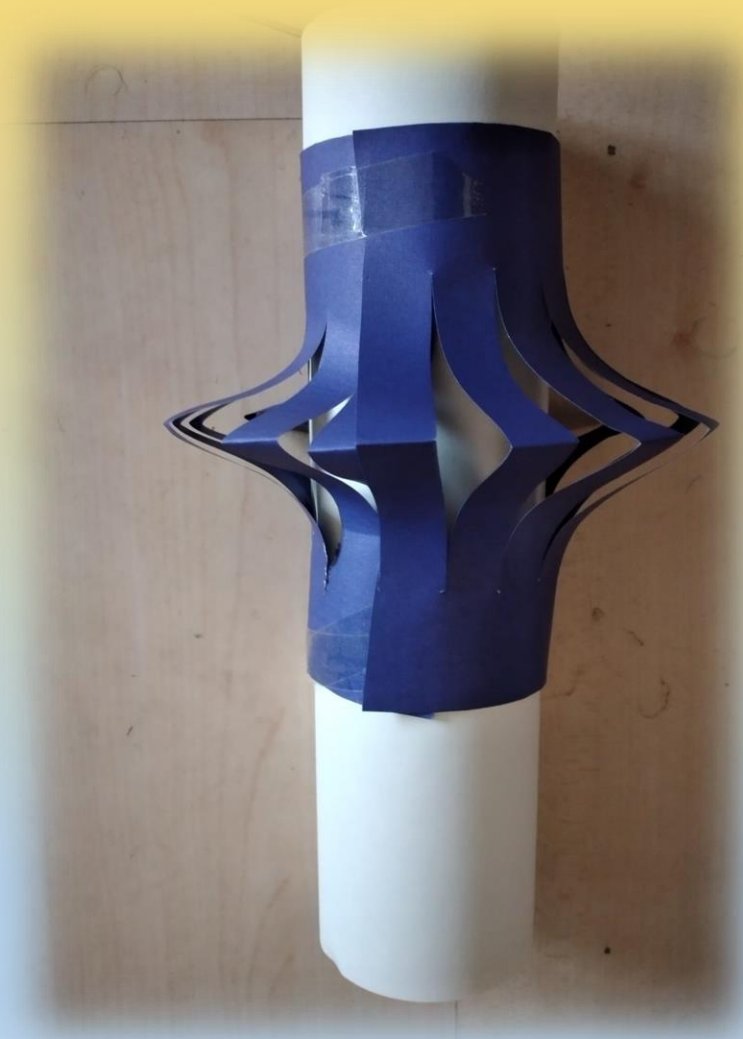
Vrste scenskih lutaka

Kazalište sjena - lutke sjene

- lutke na prstima

Jadranka Čunčić Bandov: Igre sa zmajevima – lutke zijevalice

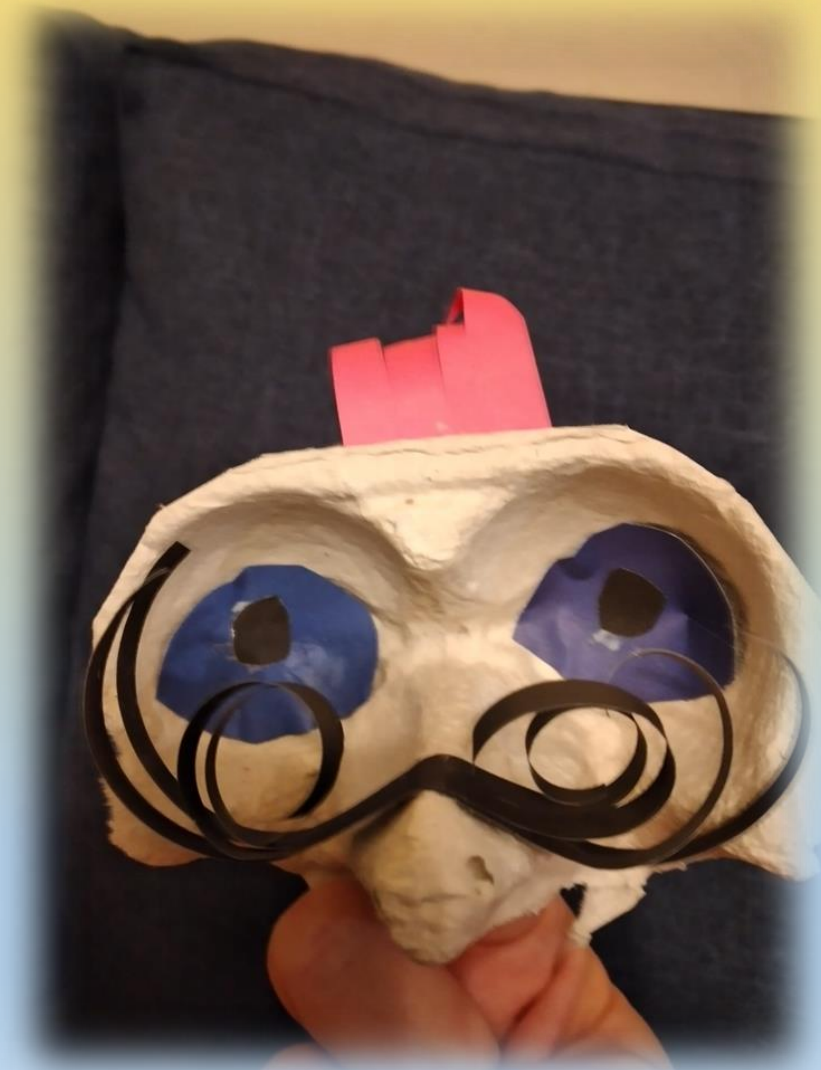

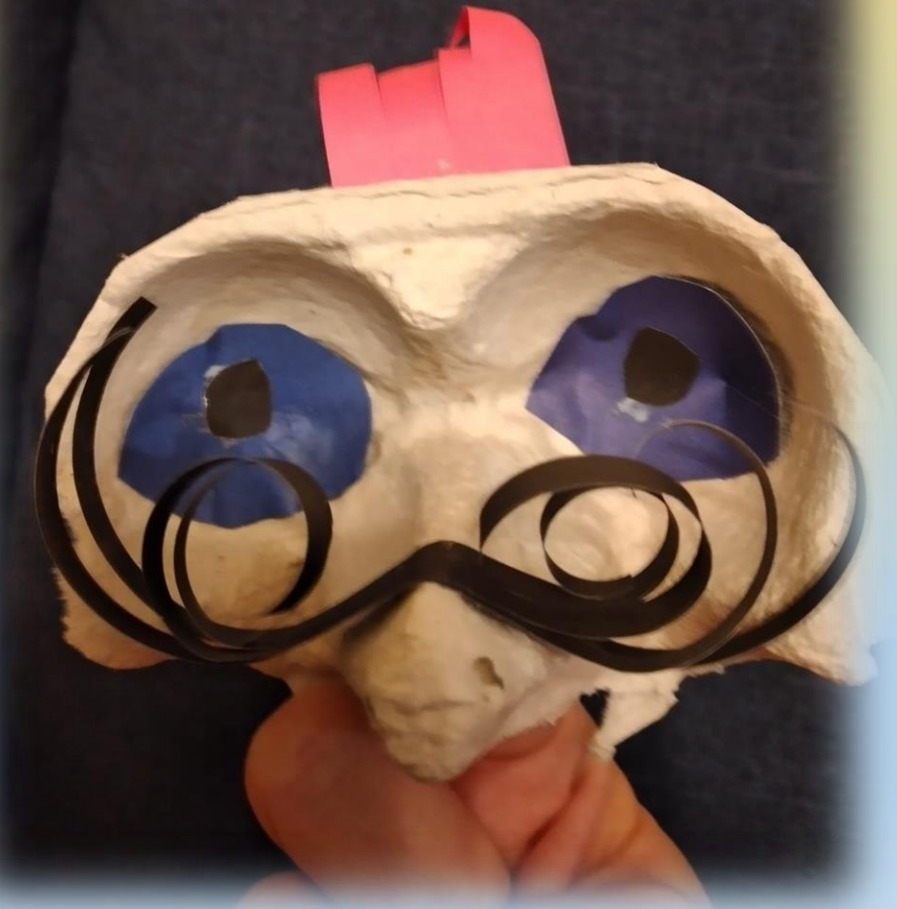

1 2 3 4 5 6 7

c C d D e E f F
c C d D e E f F
c C d D e E f F

Vrste scenskih lutaka - zijevalice

Vrste scenskih lutaka

3. Štapne lutke

Šk.god. 2022./2023.

Vrste scenskih lutaka - javanka

- javanka (štapna lutka) – glava i tijelo su na jednom štapu a svaka ruka na drugom štapu

Vrste scenskih lutaka - gigantske lutke (igrokaz)

Shel Silverstein: DOBRO STABLO

Skupina učenika, članova *Lutkarske radionice*, s učiteljicom Danijelom u šk. god. 2009./2010. napravila je malo lutkarsko kazalište – pri tome su koristili *plošne lutke*.

Koristeći lutke ispričali su priču o dječaku i Dobrom stablu.

Generacije učenika izrađivale su plošne lutke za različite predstave.

Šk.god. 2022./2023.

Šk.god. 2022./2023.

Kučno kazalište za plošne lutke

Lutke u školskoj knjižnici

Lutkarski igrokazi i izložba nastali su u [Godini čitanja \(2021.\)](#) prema pričama *Kraljević žabac* (braća Grimm) i *Zlatna jabuka* (hrvatska narodna bajka).

HVALA NA PAŽNJI!